Bijlage 3: Huidige Scope Basisondersteuning Gemeente Westerkwartier

1. Inleiding

De gemeente Westerkwartier bereidt de inkoop van de basisondersteuning vanaf 2028 voor. Met deze scope beschrijft de gemeente de inhoudelijke contouren van de opdracht en de maatschappelijke opgaven waaraan de basisondersteuning een bijdrage moet leveren. De basisondersteuning vormt een belangrijk onderdeel van het sociaal domein in de gemeente Westerkwartier. De ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen kracht van inwoners, het bevorderen van zelfredzaamheid en samenredzaamheid, het stimuleren van gezondheid en welzijn, het versterken van de sociale basis en het voorkomen van zwaardere vormen van zorg en ondersteuning waar dat mogelijk is. De ondersteuning wordt dichtbij inwoners georganiseerd, zoveel mogelijk in hun leefwereld en sluit aan bij de vragen, behoeften en mogelijkheden van inwoners en gemeenschappen.

2. Visie op basisondersteuning

De gemeente Westerkwartier gaat uit van een samenleving waarin inwoners zoveel mogelijk zelf en samen in staat zijn hun leven te leiden en de uitdagingen die daarbij horen het hoofd te bieden. Inwoners ervaren zoveel mogelijk regie over hun leven (en hun leefomgeving) en voelen zich verantwoordelijk voor zichzelf, hun omgeving en elkaar. Wanneer dit onvoldoende mogelijk is, biedt de gemeente samen met maatschappelijke partners passende ondersteuning. De basisondersteuning speelt daarin een centrale rol. De gemeente ziet de basisondersteuning als een belangrijke schakel tussen inwoners, gemeenschappen, vrijwilligers, verenigingen, maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders en de gemeentelijke toegang. De inzet richt zich niet alleen op individuele inwoners, maar ook op het versterken van buurten, dorpen en gemeenschappen. Het uitgangspunt van de ondersteuning is dat deze altijd tijdelijk van aard is. De basisondersteuning wordt geboden waar de inwoners zijn. Dat betekent dat professionals werken in de dorpen en wijken waar het leven van de inwoners zich afspeelt en dat zij die leefwereld goed kennen.

3. Wat verstaan wij onder basisondersteuning?

Onder basisondersteuning verstaan wij laagdrempelige, vrij toegankelijke en preventieve ondersteuning voor inwoners van Westerkwartier. Het gaat om ondersteuning die is gericht op het versterken van welzijn, gezondheid, participatie, leefbaarheid en sociale samenhang. Binnen de basisondersteuning vallen in ieder geval de volgende functies:

Collectieve preventieve ondersteuning

- buurtwerk;
- opbouwwerk;
- jongerenwerk;
- buurtsportwerk;
- cultuurcoach;
- ontmoetingsactiviteiten;
- groepsgerichte ondersteuning;
- ondersteuning van inwonersinitiatieven;

- activiteiten gericht op leefbaarheid, gezonde leefomgeving, sociale samenhang en gemeenschapsvorming.
- Inzet ervaringsdeskundigen

Individuele preventieve ondersteuning

- maatschappelijk werk;
- welzijnscoaching;
- gezinscoaching;
- schoolmaatschappelijk werk;
- jeugd- en jongerenondersteuning;
- ondersteuning gericht op het versterken van zelfredzaamheid, participatie en eigen regie.

Versterken van de sociale basis

- ondersteuning van vrijwilligers;
- ondersteuning van vrijwilligersorganisaties;
- mantelzorgondersteuning;
- ondersteuning en aanjagen van bewonersinitiatieven;
- ondersteuning van informele netwerken;
- bevorderen van samenwerking tussen formele en informele ondersteuning.

Preventie en welzijn

- welzijn op recept;
- gezondheidsbevordering;
- bevorderen van mentale gezondheid;
- aanpak van eenzaamheid en sociaal isolement;
- signalering en vroegtijdige ondersteuning;
- ondersteuning van inwoners in kwetsbare situaties.

Overige taken

- eerstelijns schuldhulpverlening en vroegsignalering;
- ondersteuning van statushouders en vluchtelingen;
- onafhankelijke cliëntondersteuning;
- ondersteuning bij maatschappelijke participatie.

4. Bijdrage aan de ambities van het sociaal domein

De basisondersteuning levert een bijdrage aan de drie ambities uit het beleidsplan sociaal domein:

1. Veerkrachtige inwoners, dorpen, buurten en gemeenschappen.
2. Goede toegang en passende ondersteuning voor inwoners.
3. Samenwerkende en in samenhang werkende organisaties in het sociaal domein.

5. Bijdrage aan de effectdoelen van het beleidsplan sociaal domein

De gemeente verwacht dat de uitvoerder van de basisondersteuning een aantoonbare bijdrage levert aan de tien effectdoelen uit het beleidsplan sociaal domein van de gemeente Westerkwartier:

1. Inwoners ervaren dat zij zelf regie hebben over hun eigen leven en zoveel mogelijk zelf en samen met hun netwerk oplossen.
2. Inwoners ervaren dat zij de hulp en ondersteuning die zij nodig hebben kunnen vinden en ontvangen.
3. Inwoners ervaren samenhang in de geboden ondersteuning door verschillende organisaties.
4. Inwoners krijgen gelijke kansen om zich breed te ontwikkelen en onderwijs te volgen dat aansluit bij hun behoeften.
5. Inwoners kunnen wonen of verblijven op een plek die aansluit bij hun ondersteuningsbehoefte.
6. Inwoners zijn tevreden over hoe zij meedoen aan en bijdragen aan de samenleving.
7. Inwoners vertonen gezond gedrag en ervaren dat gezond leven toegankelijk is.
8. Inwoners ervaren dat zij rond kunnen komen.
9. Inwoners voelen zich prettig en veilig in hun huis, buurt en gemeente.
10. Inwoners ervaren voldoende mogelijkheden om in hun vrije tijd activiteiten te ondernemen.

6. Uitgangspunten voor de uitvoering

De gemeente verwacht dat de toekomstige uitvoerder:

- werkt vanuit Positieve Gezondheid;
- inwoners en hun leefwereld centraal stelt;
- uitgaat van mogelijkheden en talenten van inwoners;
- inzet op preventie en vroegsignalering;
- zoveel mogelijk collectief werkt;
- actief bijdraagt aan het versterken van de sociale basis;
- inzet op het versterken van gemeenschapskracht en samenredzaamheid;
- inwoners ondersteunt bij het ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven;
- uitvoering geeft aan Welzijn op Recept;
- actief samenwerkt met inwoners, vrijwilligersorganisaties, zorgverleners, maatschappelijke organisaties, onderwijs en de gemeente en afspraken maakt over de rolverdeling;
- gebiedsgericht werkt en proactief aanwezig is in dorpen en wijken;
- innovatie en nieuwe initiatieven stimuleert;
- werkt met oog voor de hele levensloop van een inwoner;
- werkt met oog voor het hele systeem rondom de inwoner.